

Сарајево, 05.12.2016. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА
28.11.2016.- 02.12.2016.**

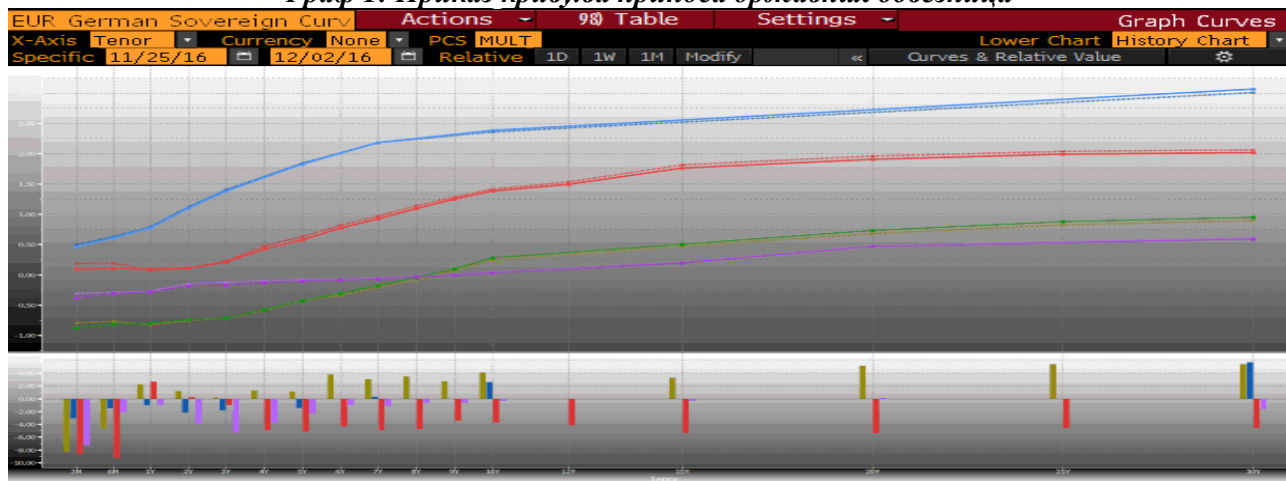
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона				САД				Велика Британија				Јапан			
	25.11.16		2.12.16		25.11.16		2.12.16		25.11.16		2.12.16		25.11.16		2.12.16	
2 године	-0,74	-0,74	-0,74	→	1,12	1,10	1,10	↓	0,11	0,11	0,11	→	-0,14	-0,18	↓	
5 година	-0,43	-0,42	-0,42	↗	1,84	1,82	1,82	↓	0,64	0,58	0,58	↓	-0,08	-0,10	↓	
10 година	0,24	0,28	0,28	↗	2,36	2,38	2,38	↗	1,42	1,38	1,38	↓	0,04	0,04	→	

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси			
	25.11.16	-	2.12.16	
3 мјесеца	-0,798	-	-0,881	↓
6 мјесеци	-0,767	-	-0,814	↓
1 година	-0,811	-	-0,786	↗

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 02.12.2016. године (пуне линије) и 25.11.2016. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси обвезница еврозоне су током протекле седмице биљежили волатина кретања. Тако је почетком седмице због очекивања исхода референдума у Италији, који се одржао у недјељу, као и притиска докапитализације са којом је суочена Banca Monte dei Paschi di Siena SpA, забиљежен пад вриједности акција већег броја италијанских банака, а што се пренијело и на пад осталих европских индекса. Наведено је утицало и на раст разлике између приноса њемачких и италијанских десетогодишњих обвезница на највећи ниво у посљедње више од двије године. Ипак, већ наредног дана приноси десетогодишњих италијанских обвезница су смањени за 12 базних поена, након што је Reuters објавио да је ЕЦБ спремна да привремено повећа куповине италијанских обвезница, уколико резултати референдума доведу до наглог раста трошкова посуђивања за ову земљу. Раст приноса скоро свих обвезница еврозоне забиљежен је у сриједу када је постигнут договор ОПЕС-а о смањењу производње нафте, а исти дан су објављени и

прелиминарни подаци о расту стопе инфлације у еврозони у новембру, што представља олакшавајућу околност за ЕЦБ уочи одржавања децембарске сједнице, заједно са податком о неочекиваном паду стопе незапослености у октобру. Овај тренд настављен је и наредног дана, када је принос десетогодишњих њемачких обвезница повећан на највећи ниво од краја јануара текуће године, али је већ наредног дана забиљежено поновно смањење. Посматрано на седмичном нивоу, принос десетогодишњих њемачких обвезница је повећан за 4 базна поена. С друге стране, принос италијанских обвезница овог доспијећа је забиљежио пад од 18,5 базних поена, упркос очекиваним резултатима референдума да премијер Рензи неће добити подршку за уставне реформе.

Италија је по знатно већим приносима у односу на претходне аукције емитовала петогодишње (0,91%) и десетогодишње (1,97%) обвезнице, а Шпанија петогодишње (0,446%), десетогодишње (1,54%) и тридесетогодишње (2,569%) обвезнице. Њемачка је емитовала петогодишње обвезнице (-0,47%), а Француска обвезнице са доспијећем од 15 година (1,14%) и са доспијећем од 25 година (1,50%). Француска је емитовала тромјесечне (-0,736% - рекордно низак принос), шестомјесечне (-0,692%) и једногодишње (-0,666%), Белгија тромјесечне (-0,751%) и шестомјесечне (-0,721% - рекордно низак принос), а Италија шестомјесечне (-0,199%) трезорске записе.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	Монетарни агрегат М3 – ЕЗ (Г/Г)	ОКТ	5,0%	4,4%	5,1%
2.	Индекс економског повјерења – ЕЗ	НОВ	106,8	106,5	106,4
3.	Индекс повјерења потрошача – ЕЗ	НОВ	-6,1	-6,1	-8,0
4.	Стопа инфлације – ЕЗ (прелим.)	НОВ	0,6%	0,6%	0,5%
5.	Произвођачке цијене – ЕЗ (Г/Г)	ОКТ	-1,0%	-0,4%	-1,5%
6.	Стопа незапослености – ЕЗ	ОКТ	10,0%	9,8%	9,9%
7.	Стопа незапослености – Њемачка	НОВ	6,0%	6,0%	6,0%
8.	Стопа незапослености – Белгија	ОКТ	-	7,9%	8,0%
9.	Стопа незапослености – Италија (прелим.)	ОКТ	11,6%	11,6%	11,7%
10.	Промена броја незапослених – Шпанија (у '000)	НОВ	-25,6	24,8	44,7
11.	GDP – Француска (квартално) 2. прелим. податак	III квартал	0,2%	0,2%	-0,1%
12.	GDP – Белгија (квартално)	III квартал	-	0,2%	0,5%
13.	GDP – Италија (квартално)	III квартал	0,3%	0,3%	0,1%
14.	GDP – Финска (квартално)	III квартал	-	0,4%	-0,1%
15.	PMI индекс радноинтензивног сектора – ЕЗ	НОВ	53,7	53,7	53,5

САД

Учесници на тржишту и даље сматрају да је децембарско повећање референтне каматне стопе за 25 базних поена извјесно, а поред тога, током наредне године очекују још два повећања. Договор земаља произвођача нафте о смањењу обима производње је подстакao раст инфлаторних очекивања.

Током протекле седмице објављена су сва три најзначајнија макроекономска показатеља за привреду САД-а. Други прелиминарни податак о расту америчке привреде у трећем кварталу је ревидиран навише, те се наводи да је у том периоду америчка привреда забиљежила раст од 3,2%, што је највећи ниво раста од трећег квартала 2014. године. FED-ова преферирајућа мјера стопе инфлације, која је за мјесец октобар износила 1,4% на годишњем нивоу, представља највиши податак забиљежен у протекле двије године. Темелјна стопа инфлације се у том периоду није мијењала у односу на претходни мјесец, те износи 1,7% на годишњем нивоу. Стопа незапослености, која је током новембра износила 4,6%, се налази на најнижем нивоу од јуна 2007. године и забиљежила је знатно нижи ниво од очекиваног.

Према редовном FED-овом извјештају о стању у домаћој привреди, објављеном током протекле седмице, познатијем као „Beige Book“, америчка привреда је у периоду од почетка октобра до половине новембра биљежила скроман економски раст.

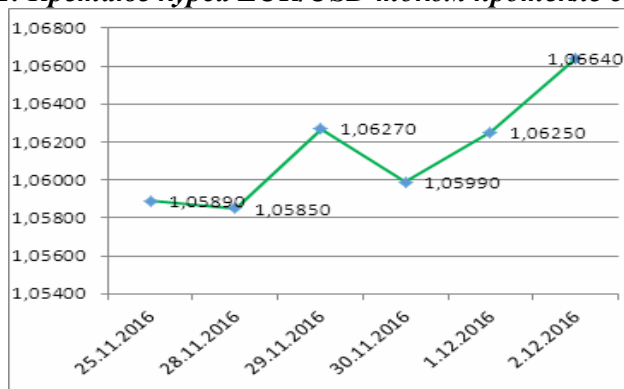
Амерички акцијски индекс Dow Jones је током протекле седмице наставио да биљежи раст на рекордно висок ниво од 19.191,93 поена, који је забиљежен на крају трговања у четвртак.

Табела 4.: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	GDP (Г/Г) – други прелиминарни податак III квартал	3,0%	3,2%	1,4%
2.	Индекс личне потрошње-други прелим. податак III квартал	2,3%	2,8%	4,3%
3.	PCE дефлатор (Г/Г) ОКТ	1,5%	1,4%	1,2%
4.	Индекс личних прихода (М/М) ОКТ	0,4%	0,6%	0,4%
5.	Индекс личне потрошње (М/М) ОКТ	0,5%	0,3%	0,7%
6.	Индекс потрошње грађевинског сектора (М/М) ОКТ	0,6%	0,5%	0,0%
7.	Стопа незапослености НОВ	4,9%	4,6%	4,9%
8.	Промјена броја запослених у нефармерском сектору НОВ	180.000	178.000	142.000
9.	Промјена броја запослених у приватном сектору НОВ	170.000	156.000	135.000
10.	Промјена броја запосл. у сект. радноинтензив. произв. НОВ	-2.000	-4.000	-5.000
11.	ISM индекс прерађивачког сектора НОВ	52,5	53,2	52,5
12.	PMI индекс прерађивачког сектора НОВ	53,9	54,1	53,4
13.	Индекс потрошачког повјерења НОВ	101,5	107,1	100,8
14.	ADP промјена броја запослених НОВ	170.000	216.000	119.000
15.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 26. НОВ	253.000	268.000	251.000

Током протекле седмице EUR је апрецирао у односу на USD, те је курс EUR/USD повећан са 1,0589 на 1,0664, колико је забиљежено на затварању тржишта у петак.

Граф 2: Кретање курса EUR/USD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Члан MPC ВоЕ Vlieghe је изјавио да појачане неизвјесности око економије Велике Британије, као и процеса напуштања ЕУ, значе да ВоЕ треба да задржи каматне стопе још неко вријеме. Vlieghe је, такође, изјавио да позитивни и негативни трендови у економији Велике Британије, колико год били изненађујући, не треба да воде аутоматским промјенама у монетарној политици. Главни економиста ВоЕ Haldane је упозорио да би пребрзо повећање каматних стопа могло бити ризично, те је истакао да је по њему сасвим оправдано да ВоЕ одржава скорију неутралну позицију по питању будућих усмјерења монетарне политике.

Из OECD-а је саопштено да ће Brexit узроковати мање успорење економије него што се иницијално очекивало. Том приликом, OECD је ревидирао очекивања економског раста за Велику Британију, те сада ова очекивања за ову годину износе 2% (претходни податак 1,8%), до се за 2017. годину очекује раст од 1,2% (претходни податак 1%). OECD, такође, наводи да највећи ризик по

економски раст Велике Британије долази као резултат непредвидивости око процеса напуштања ЕУ.

Министар за Brexit Davis је изјавио да Велика Британија разматра могућност плаћања ЕУ у замјену за достизање најбољег могућег приступа тржишту ЕУ за компаније ове земље. Влада Велике Британије је у процесу формулисања преговарачке позиције уочи формалних преговара о иступању из ЕУ који почињу наредне године, док компаније појачавају притиске за јаснијим будућим односима, како би поставили боље планове током Brexita. Либерална демократска партија Велике Британије, која је иначе проевропски оријентисана, освојила је мјесто у Парламенту које је раније држала владајућа Конзервативна партија. Овим је редукована парламентарна већина која би могла да гласа за формални процес повлачења из ЕУ, што је уједно значи и одбацавање “гешког Brexita” који би земљу повукао из јединственог ЕУ тржишта.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Нето потрошачки кредити (у млрд GBP)	ОКТ	1,5	1,6	1,5
2.	Број одобрених хипотекарних кредита	ОКТ	65.000	67.500	63.600
3.	Монетарни агрегат М4 (Г/Г)	ОКТ	-	6,6%	6,2%
4.	Nationwide цијене кућа (Г/Г)	НОВ	4,7%	4,4%	4,6%
5.	PMI радноинтензивни сектор	НОВ	54,4	53,4	54,2
6.	PMI грађевински сектор	НОВ	52,2	52,8	52,6

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EUR/GBP је забиљежио пад са нивоа од 0,84966 на ниво од 0,83895, док је курс GBP/USD повећан са нивоа од 1,2477 на ниво од 1,2729.

ЈАПАН

Почетком протекле седмице из ВоЈ је саопштено да је добит по основу удјела државних обвезница у периоду од априла до септембра забиљежила пад у односу на претходну годину, што је резултат агресивних стимуланса који доводе до смањења приноса на ултра ниске нивое. Наиме, ВоЈ је забиљежила нето губитак у суми од 200,2 милијарде JPY у првој половини фискалне 2016. године, што је знатно лошији податак у односу на добит од 628,8 милијарди JPY, која је забиљежена у истом периоду прошле године. Такође, из ВоЈ је саопштено да ова институција током децембра планира задржати износ куповина обвезница свих рокова доспијећа. Наиме, ВоЈ планира купити нешто више од 9 билиона JPY (80 милијарди USD) јапанских државних обвезница. Крајем седмице бивши члан MPC ВоЈ Shirai је изјавио да би ВоЈ требала повећати циљани принос на десетогодишње обвезнице са садашњих 0% на 0,5%-1% у првој половини идуће године, уколико инфлација постане позитивна.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

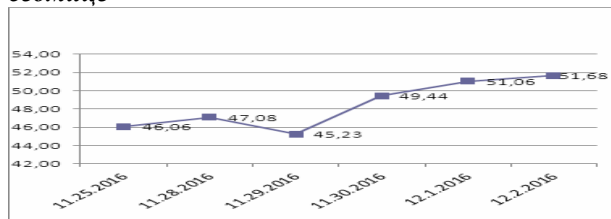
	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа незапослености	ОКТ	3,0%	3,0%	3,0%
2.	Монетарна база (Г/Г)	НОВ	-	21,5%	22,1%
3.	Малопродаја (Г/Г)	ОКТ	-1,6%	-0,1%	-1,7%
4.	Индустријска производња (Г/Г) P	ОКТ	-1,3%	-1,3%	1,5%
5.	Поруџбине грађевинског сектора (Г/Г)	ОКТ	-	15,2%	16,3%
6.	PMI индекс радноинтензивног сектора F	НОВ	-	51,3	51,4
7.	Капитална потрошња (Г/Г)	III КВАРТАЛ	-0,4%	-1,3%	3,1%

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EUR/JPY забиљежио раст са нивоа од 119,82 на ниво од 121,08. JPY је депрецирао и у односу на USD, те је курс USD/JPY повећан са нивоа од 113,22 на ниво од 113,51.

НАФТА И ЗЛАТО

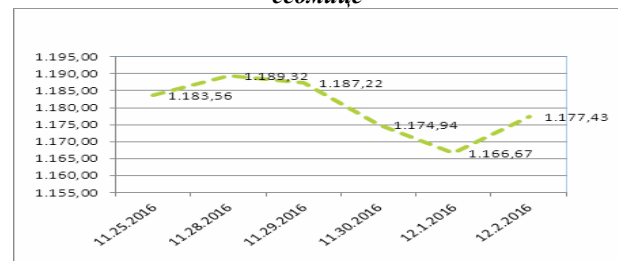
Цијена једног барела сирове нафте је на отварању њујоршке берзе у понедељак износила 46,06 USD (43,50 EUR). Почетком протекле седмице цијена нафте је била волатилна под утицајем спекулација о томе да ли ће договор о смањењу обима производње нафте бити постигнут. Ипак, највећи раст цијене овог енергента од око 9% на дневном нивоу, забиљежен је током трговања у сриједу, када је саопштено да су земље чланице ОПЕС-а, први пут од 2008. године, постигле договор о ограничењу обима производње нафте. Почевши од јануара наредне године, укупан обим производње нафте у земљама чланицама ове групације ће бити смањен за 1,2 милиона барела дневно на ниво од 32,5 милиона барела дневно, на период од шест мјесеци, уз могућност продужења овог договора до краја 2017. године. Од укупног обима смањења, Саудијска Арабија ће смањити обим производње нафте за око 500.000 барела дневно, док је, такође, постигнут договор да Иран задржи обим производње овог енергента на нивоу који је забиљежен прије увођења санкција овој земљи. Русија и други произвођачи овог енергента, који нису дио ОПЕС-а, ће, такође, смањити обим производње нафте за 600.000 барела на дневном нивоу. Међутим, највеће изненађење је била информација да је Индонезија суспендовала свој статус у ОПЕС-у, али ће њене производне квоте бити распоређене међу другим чланицама ове организације. Информација о смањењу америчких залиха нафте за око 900.000 барела, није имала значајан утицај на кретање цијене овог енергента. На затварању тржишта у петак цијена нафте је износила 51,68 USD (48,46 EUR) по једном барелу, што је најнижи ниво у посљедњих мјесец и по дана.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе у понедељак цијена једне fine унцe злата је износила 1.183,56 USD (1.117,53 EUR). Почетком протекле седмице цијена једне fine унцe злата је биљежила раст, али је већ у сриједу благо смањена под утицајем објављивања другог прелиминарног податка о расту америчке привреде током трећег квартала за 3,2% на годишњем нивоу и података о значајном повећању ADP показатеља промјене броја запослених у овој земљи током октобра. Ипак, апрецијација USD, која је подстакнута очекивањима да ће FED након децембарског, још два пута током 2017. године повећати референтну каматну стопу, утицала је на смањење цијене злата. Поред тога, током протекле седмице је објављена информација о смањењу тражње за златом у Индији. Учесници на тржишту злата посебну пажњу поклањају и одржавању референдума у Италији 4.12.2016. године, чији би негативни резултати нарочито могли у значајној мјери да подстакну повећање политичке неизвјесности у еврозони и тиме утичу на раст цијене овог племенитог метала. Током протекле седмице објављен је и податак о највећем нивоу стопе инфлације у САД-у током октобра на највиши ниво у посљедње двије године. Упркос оваквом кретању наведеног показатеља, али и расту инфлаторних очекивања на глобалном нивоу, цијена злата биљежи смањење, јер су инвеститори преусмјерили своја средства у активу која носи приносе, акције и обвезнице, те амерички акцијски индекси биљеже рекорно високе нивое. На затварању тржишта у петак цијена злата је износила 1.177,43 USD (1.104,12 EUR) по једној fine унцe.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.

Извор: Bloomberg